

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS IR LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUSITARIMO DĖL
LIETUVOS IR LATVIJOS VALSTYBĖS SIENOS PRIEŽIŪROS IR SIENOS
ĮGALIOJINIŲ VEIKLOS RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir sienos įgaliotinių veiklos ratifikavimo“ (toliau – Ratifikavimo įstatymas) siekiama ratifikuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimą dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir sienos įgaliotinių veiklos (toliau – Susitarimas), pasirašytą 2019 m. liepos 18 d. Helsinkyje.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio 2 dalį ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 8 punktą (sutartys, nustatančios kitokias teisės normas negu galiojantys Lietuvos Respublikos įstatymai), Susitarimas priskirtinas prie ratifikuotinų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių. Pažymėtina, kad Susitarimui ratifikuoti pasirinktas minėtas teisinis pagrindas, nes Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja tam tikrų susitarimu nustatytų teisinių santykių, pavyzdžiui, sienos įgaliotinio instituto ir jo funkcijų, valstybės sienos, pasienio juostos priežiūros tvarkos bendradarbiaujant su kitos valstybės pareigūnais.

Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Ratifikavimo įstatymą, būtų įvykdytos Susitarimui įsigalioti būtinos nacionalinės procedūros. Susitarimo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Susitarimas įsigalioja tą dieną, kai diplomatiniais kanalais gaunamas paskutinis rašytinis pranešimas apie tai, kad baigtos valstybių vidaus procedūros, reikalingos jam įsigalioti.“

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Teisės aktų projektus parengė Vidaus reikalų ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės (vadovė – Tarptautinio bendradarbiavimo grupės vyriausioji patarėja Gintarė Geimanaitė, tel.(8 5) 271 7227) patarėja Kristina Jurkšienė (tel. (8 5) 271 7204, el. paštas kristina.jurksiene@vrm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu galioja 1931 m. sausio 25 d. Lietuvos ir Latvijos susitarimas sienos žymėms ir sienos zonai palaikyti ir 2002 m. kovo 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos

Vyriausybės susitarimas dėl valstybės sienos įgaliotinių veiklos. Šie susitarimai yra neaktualūs, nepritaikyti šalių narystei Šengeno erdvėje, todėl jie nustos galioti, kai įsigalios ratifikuojamas Susitarimas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Susitarime reglamentuojama bendra Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūra ir pasienio pareigūnų veikla. Susitarimas nustato: valstybės sienos, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos priežiūros tvarką; valstybės sienos inventorizacijos tvarką; valstybės sienos, valstybės sienos ženklų ir pasienio juostos bendros apžiūros tvarką.

Per šešis mėnesius nuo susitarimo įsigaliojimo bus sudaryta Bendroji komisija, atsakinga už valstybės sienos priežiūrą vietovėje, valstybės sienos inventorizacijos organizavimą, klausimų, susijusių su valstybės sienos padėtimi, ženklinimu vietovėje ir jos priežiūra, koordinavimą.

Pažymėtina, kad nuo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos žemėlapių ir valstybės sienos aprašo patvirtinimo praėjo daugiau nei 18 metų, per šį laikotarpį buvo atliekami tik būtini Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos geodezijos ir kartografijos darbai (nėra atlikta inventorizacija, neatnaujinti sienos ženklai ir t. t.).

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Ratifikavus Susitarimą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Ratifikavus Susitarimą, tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ar korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Ratifikavus Susitarimą, tiesioginio poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai nenumatoma.

8. Įstatymo įtraukimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Ratifikavimo įstatymą, pakeisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Ratifikavimo įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Ratifikavimo įstatymo projekte nėra sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Ratifikavimo įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti.

Siekiant įgyvendinti Susitarimo nuostatas Lietuvos Respublikoje, priimti naujų, pakeisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Nuo Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos žemėlapių ir valstybės sienos aprašo patvirtinimo praėjo daugiau nei 18 metų, per šį laikotarpį buvo atliekami tik būtini Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos geodezijos ir kartografijos darbai, todėl susitarimui įgyvendinti reikalingos šios lėšos:

Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos planuojamas lėšų poreikis:

Nr.	Eil. Darbų pavadinimas	Lėšų poreikis tūkst. eurų
1.	Pasienio stulpų aptraukimas stiklo plastiko apvaskalais, 1 142 vnt.	400
2.	Pasienio juostos valymas (588 km ilgio ruožas):	
2.1.	krūmų kirtimas	87
2.2.	šienavimas	69

	Iš viso pasienio juostai valyti	156
	Iš viso	556 tūkst. eu.

Atlikus pagrindinius sienos tvarkymo darbus, tolesnei minimaliai sienos priežiūrai **kasmet reikės apytiksliai po 69 tūkst. eurų.**

Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos planuojamas lėšų poreikis:

2020–2022 metais, vykdant Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos geodezinius ir kartografinius darbus, numatoma atlikti: Lietuvos teritorijos pasienio ruožo georeferencinio erdvinių duomenų žemėlapiu atnaujinimą (1 375 km²); valstybės sienos linijos padėties inventorizaciją ir hidrografijos objektų (ežerų, upių, upelių, griovių ir kitų vandens telkinių ruožų), per kuriuos eina valstybės siena, krantų pokyčių analizę (428 km); valstybės sienos ženklų geodezinius ir kartografinius darbus (1 415 vnt. valstybės sienos ženklų); valstybės sienos posūkio taškų, esančių vandens telkiniuose, geodezinius ir kartografinius darbus (26 posūkio taškai); naujai įrengiamų, perstatomų ar atstatomų valstybės sienos ženklų geodezinius ir kartografinius darbus.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2020 metų planuojama intensyviai atlikti Lietuvos Respublikos ir Latvijos Respublikos valstybės sienos geodezinius ir kartografinius darbus, **2020–2022 metais reikės apie 90 tūkst. eurų**, kad minėti darbai būtų atlikti kokybiškai ir laiku. Pažymėtina, kad šis lėšų poreikis yra numatytas 2020–2022 metų valstybės biudžeto projekte.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Ratifikavimo įstatymo projektas ir su juo susiję dokumentai suderinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „siena“, „priežiūra“, „bendradarbiavimas“, „ratifikavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Teikiamo Susitarimo ratifikavimas neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programai ir Europos Sąjungos teisės normoms.

Lietuvos Respublikos
Vidaus reikalų ministerijos
kancleris

Vaidemar Urban

2019-10-25